
NAGYSZEBEN

www.sibiu2007.ro

2007 – Európa kulturális fővárosa.

Szeptember 3-tól vándorkiállítás: Grenzen überwinden. Die Bedeutung Philipp Melanchthons für Europa. Von Wittenberg bis Siebenbürgen – Overcoming borders. Philipp Melanchthon's significance for Europe. From Wittenberg to Transylvania.

Szeptember 4-9. III. Európai Ökumenikus Nagygyűlés.

Konferencia a szellemi kulturális örökség védelméről

Pécs

2007. szeptember 18-20.

Dr. Schneider Márta kulturális szakállamtitkár meghívására szeptember 18-19-én részt vettem a szellemi kulturális örökség védelméről rendezett pécsi nemzetközi konferencián. A Szellemi Kulturális Örökség Védelméről megfogalmazott UNESCO-egyezményt Magyarország már ratifikálta, a mostani konferencia a végrehajtási rendelet előkészítéséhez kapcsolódott.

Számomra úgy tűnt – s ebben a nézetemben több hozzászólás is megerősített –, hogy a szellemi kulturális örökség fogalma nagyon képlékeny, s a védelme jóval nehezebb, mint a tárgyi-anyagi örökség védelme. Itt az emberi tevékenység továbbviteléről, egy-egy készség megőrzéséről van szó. Először tehát föl kell mérni, hogy mely tevékenységek kerüljenek védelmi listára: ez maga is nehéz ügy. Másrészt arra kell törekedni, hogy egy-egy tevékenység az életmóddal valamiféle szerves egységben – ne csupán turistacsalogatóként – maradjon fenn. Ez még nehezebb dolog. A néptánc esetében talán beletörődhetünk, ha színpadi látványossággá válik, más esetekben azonban erősen zavaró a műviség.

A hozzászólások során fölvetődött még a pénzforrások kérdése, valamint az, hogy kik legyenek a feltérképezés, ill. az őrzés megszervezői és kivitelezői. Az utóbbi kérdésre sem könnyű a válasz, hiszen a helyi gyűjtemények már most is nehéz helyzetben vannak, a falusi iskolák pedig sorra megszűnnek.

Az egyházi népeletnek csak bizonyos, nagyon látványos szegmentumai - pl. Spanyolországban egy misztériumjáték - kerültek idáig az UNESCO védelmi listájára. Számunkra azonban - mint megjegyeztem - , nem mindig a leglátványosabb a legfontosabb: a hagyományos egyházi élet és a szellemi örökség elhatárolása - legalábbis belülről nézve - több mint kérdéses.

Az UNESCO Egyezmény a Szellemi Kulturális Örökség Védelméről = *Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of UNESCO* (Bp. : Európai Folklór Intézet, 2007.) c. kiadványban olvasható az egyezmény angol és magyar szövege.

Mányoki János
elnök